

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 39 • ΕΤΟΣ 38

• Βραβείο Αειφόρου Σχολείου • ΙΛΙΣ-SOS! • ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ, 2.500 Χρόνια Μετά • Life για τη Σκύρο: Νέα Ζωή • Κεραμεικός: Ώρα Μηδέν • Αειφόρο Αιγαίο πέρα από τα σύνορα • Μοντέρνο Κίνημα: κι άλλα διατηρητέα • Διεθνής Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση: Ουτοπία ή Αναγκαιότητα;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 3 Χορηγίες και Βραβεία
- 4 Βραβείο Αειφόρου Σχολείου
- 6 2ο Πρόγραμμα LIFE+ της ΕΛΛΕΤ
- 7 Μοντέρνο Κίνημα
Άγιος Ιωάννης, Λιγουριό
- 8 Μαραθώνας 2500 χρόνια μετά
- 10 Το Αειφόρο Αιγαίο
- 11 ΙΛΙΣ - SOS!
- 12 Κεραμεικός: Ώρα Μηδέν
- 13 Διεθνής περιβαλλοντική διακυβέρνηση:
Ουτοπία ή αναγκαιότητα;
- 14 Εξορμήσεις της ΕΛΛΕΤ
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
- 15 Εορταγορά 2011
Πρόσωπα

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Παρακαλούμε θερμά, ανανεώστε πριν το νέο έτος τη συνδρομή σας ως μέλος ή φίλος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. Οι συνδρομές σας στηρίζουν την ΕΛΛΕΤ και συμβάλλουν στο έργο μας.

Πληροφορίες: Ισμήνη Κάβουρα
Τ: 210 32 25 245

Αριθμός Λογαριασμού ΕΛΛΕΤ:
ALPHA BANK 177 00 2002 0000 45

Εξώφυλλο:
Life+ για τη Σκύρο: Νέα Ζωή
Φωτογραφία:
Δάφνη Μαυρογεώργου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 2010

Τρίτη 30 Νοεμβρίου 19.30 Μουσείο Μπενάκη (Κουμπάρη 1)	Βιβλιοπαρουσίαση «Περιβάλλον & Πολιτισμός» ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ: Γιάννης Μιχαήλ, Πρόεδρος ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού / Άγγελος Δεληβορριάς, Διευθυντής Μουσείου Μπενάκη ΟΜΙΛΗΤΕΣ: Τίνα Μπιρμπίλη, Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής / Σταύρος Δήμας, τ. Επίτροπος Περιβάλλοντος Ε.Ε., Αντιπρόεδρος Νέας Δημοκρατίας / Στέφανος Μάνος, Πρόεδρος ΔΡΑΣΗΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Κώστας Καρράς, Ιδρυτής ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού / Γιάννης Παλαιοκρασάς, Αντιπρόεδρος ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού, Πρώην Υπουργός & Πρώην Επίτροπος Περιβάλλοντος ΕΟΚ
Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 18.30 - 20.30	Βιοκλιματικά Σεμινάρια, Σειρά 8: «Ο Βιοκλιματικός Ρόλος των Χώρων Πρασίνου στο Αστικό Περιβάλλον» Μαρία Παπαϊωάννου, Αρχιτέκτων-Μηχανικός «Ξένα Χωροκατακτητικά Είδη στο Αστικό Πράσινο» Επαμεινώνδας Ευεργέτης, Γεωπόνος MSc
Παρασκευή 3 Δεκεμβρίου 11.00 - 20.00	ΕΟΡΤΑΓΟΡΑ
Σάββατο 4 Δεκεμβρίου 11.00 - 20.00	ΕΟΡΤΑΓΟΡΑ
Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 11.00 - 20.00	ΕΟΡΤΑΓΟΡΑ
Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 19.30	ΣΠΕ - Τιμητική Εκδήλωση
Πέμπτη 16 Δεκεμβρίου 19:00	Διάλεξη Μαργαρίτας Καραβασιλή, Ειδικής Γραμματέως Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΥΠΕΚΑ
Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 18:45 - 21:00	Εκδήλωση για τα 15 χρόνια Δράσης του ΣΑΚ
Δευτέρα 20 Δεκεμβρίου 19:00	«Διεθνής Διάσκεψη των Μερών στο Κανκούν του Μεξικού για την Κλιματική Αλλαγή» Ομιλία Δημήτριου Λάλα, Αντιπροέδρου ΕΛΛΕΤ

ΣΑΚ - Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, ΣΕΠΙ - Συμβούλιο Επικοινωνίας, ΣΘΕΠ - Συμβούλιο Θεσμικού Πλαισίου, ΣΠΕ - Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ΣΦΥΠ - Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος. Εκτός και αν αναγράφεται διαφορετικά, οι εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα στους χώρους της ΕΕ, Τριπόδων 28, Πλάκα (σταθμός μετρό Ακρόπολη). Για επιβεβαίωση ημερομηνιών καλέστε στα τηλέφωνα: 210 32 25 245 & 210 32 26 693.

Τιμάμε τα 15 Χρόνια Δράσης του ΣΑΚ

Αναφορά σε μια βαρυσήμαντη προσφορά στην αρχιτεκτονική κληρονομιά του τόπου μας... αλλά και οι προκλήσεις για το μέλλον.
Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, 18:45, ΕΛΛΕΤ, Τριπόδων 28.

Η φωτογραφία από το ναό του Σωτήρος στο Αλεποχώρι είναι του Γιώργου Κουφόπουλου Έργο αναστήλωσης που έκανε το ΣΑΚ.

Η Μαργαρίτα Καραβασιλή, Ειδική Γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην ΕΛΛΕΤ
Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην Γιάγκου Πεσμαζόγλου.

Μοναδική ευκαιρία να ακούσουμε από την ίδια τη σημαντική δουλειά της ως Προϊσταμένη των επιθεωρητών περιβάλλοντος.

Θα ακολουθήσει συζήτηση - Μην το χάσετε!

Πέμπτη 16 Δεκεμβρίου, 19:00, ΕΛΛΕΤ, Τριπόδων 28.

Κλιματική αλλαγή: πού κατέληξε η διάσκεψη στο Κανκούν του Μεξικού;

Ο επίσημος εκπρόσωπος της Ελλάδας και Αντιπρόεδρος της ΕΛΛΕΤ μας ενημερώνει.
Δευτέρα 20 Δεκεμβρίου, 19:00, ΕΛΛΕΤ, Τριπόδων 28.

του Γιάννη Μιχαήλ | ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Χορηγίες και Βραβεία: Δύο αμφίσημες έννοιες

.....

Αποτελεί μια θαυμάσια σύμπτωση η εγκατάσταση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στην αρχαιότατη Οδό Τριπόδων. Μάλιστα ένα τμήμα της οδού περνά από το υπόγειο του ωραιότατου νεοκλασικού μας κτηρίου. Η σύμπτωση είναι θαυμάσια και σημαδιακή διότι, από τη μια μεριά, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως ΜΚΟ- Μη Κυβερνητική και Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, οφείλει τη λειτουργία της σε χορηγίες είτε από ιδιώτες, είτε από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (με εξαίρεση ένα μικρό όφελος από την εκτέλεση φιλοπεριβαλλοντικών κυρίως ευρωπαϊκών προγραμμάτων). Επομένως, μπορεί και εκφράζεται λόγω και έργω με πλήρη ανεξαρτησία. Από την άλλη μεριά, η αρχαία Αθήνα παρείχε στους νικητές δραματικών αγώνων την ύψιστη τιμή να τοποθετούν το έπαθλο τους δηλαδή τους χάλκινους χορηγικούς τρίποδες στην ομώνυμη οδό, ως αναγνώριση της πλουσιοπάροχης καταβολής των απαιτούμενων δαπανών για την κατάρτιση χορού και παραστάσεων δραματικών έργων. Λαμπρό δείγμα ενός σωζόμενου χορηγικού μνημείου είναι το παρακείμενο Μνημείο του Λυσικράτη.

Κατ' επέκταση κάθε χορηγός παρέχει χρήματα ή άλλα μέσα για οποιονδήποτε σκοπό, πλην όμως η χορηγία έχει μεγαλύτερη σημασία από μια απλή χρηματοδότηση. Ο χορηγός με την χειρονομία του δείχνει έμπρακτα την εμπιστοσύνη του στον χορηγούμενο για την πραγμάτωση ενός σκοπού. Επομένως οι χορηγίες προς την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ περιποιούν (συνάμα ως ύψιστο λειτούργημα) μεγάλη τιμή των χορηγών προς αυτή και επιβράβευση των σκοπών και των προσπαθειών της. Και αντίστροφα: Η πραγμάτωση των συγκεκριμένων χορηγικών έργων επιστρέφει ως τιμή στους χορηγούς και ως επιβράβευση της κοινωνικής τους ευαισθησίας.

Συναφή προς τις χορηγίες είναι και τα βραβεία, ως τιμητική ή και υλική αναγνώριση. Και σε αυτή την περίπτωση η χαρά και η τιμή είναι αδιαίρετη και αμφίσημη. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της από το 1972 γνώρισε πολλές φορές την χαρά και την τιμή τόσο του χορηγούμενου και του βραβευόμενου, όσο και του βραβεύοντος. Χαρακτηριστικά αναφέρονται ως πρόσφατα παραδείγματα οι δράσεις χάρις σε χορηγίες με επιβραβεύσεις του Προγράμματος «Αειφόρο Αιγαίο» -με αποκορύφωμα βράβευσης την εκπαιδευτική επίσκεψη μαθητών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έπειτα από ευγενική πρόσκληση του Ευρωβουλευτή κ. Αρσένη- ή το προ ολίγων ημερών αναγγελθέν «Βραβείο Αειφόρου Σχολείου», το οποίο οφείλεται επίσης σε χορηγίες και θα ολοκληρωθεί για φέτος τον Ιούνιο του 2011 με την αξιολόγηση και την απονομή από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ των αθλοθετηθέντων Βραβείων.

Και όλα αυτά δίπλα στην αρχαιότατη Οδό των αρχαιοελληνικών Χορηγικών Τριπόδων.

του Δημήτρη Κалаϊτζή | ΔΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΣΠΕ)

Το βραβείο Αειφόρου Σχολείου

Για τριάντα και πλέον χρόνια η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση ήταν το κύριο όχημα της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των μαθητών και της προσπάθειας για αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών σε σχέση με το περιβάλλον. Για να αποτελέσει όμως το σχολείο σημαντικό παράγοντα ευρύτερων αλλαγών στην κοινωνία προς την κατεύθυνση της αειφορίας, πρέπει να αλλάξει το ίδιο. Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει εδώ και λίγα χρόνια δεσμευθεί για την προώθηση του αειφόρου σχολείου: «Η Αειφόρος Ανάπτυξη δεν θα είναι ένα ακόμη μάθημα για την τάξη: Θα βρίσκεται στα υλικά κατασκευής του, στον τρόπο που το σχολείο χρησιμοποιεί και παράγει την ενέργειά του. Οι μαθητές μας δεν θα μάθουν απλώς για την Αειφόρο Ανάπτυξη, θα τη βλέπουν και θα εργάζονται στο πλαίσιο της: το σχολείο θα είναι ένας ζωντανός χώρος μάθησης μέσα στον οποίο να εξερευνούν τι σημαίνει αειφορικός τρόπος ζωής». Η βασική ιδέα για το «Αειφόρο Σχολείο», είναι λοιπόν η ενσωμάτωση της ιδέας και των αρχών της αειφορίας σε κάθε πλευρά της ζωής του, δηλαδή στη διοίκηση, στη μαθησιακή διαδικασία, στη διαχείριση των κτηρίων, στις μετακινήσεις από και προς το σχολείο, στις σχέσεις του σχολείου με τη σχολική κοινότητα. Στο σχολείο αυτό υιοθετούνται συμμετοχικές και μαθητοκεντρικές διδακτικές προσεγγίσεις που αναπτύσσουν τις δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών, για

www.aeiforosxoleio.gr

κριτική σκέψη και για επιθυμία συμμετοχής, στα κοινά, με στόχο τη δημιουργία του ενεργού πολίτη. Ιδιαίτερη σημασία έχει το κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα. Πλευρές αυτού του κρυφού αναλυτικού είναι οι προαιρετικές σχολικές δραστηριότητες, τα παραγόμενα προϊόντα αυτών των δραστηριοτήτων, η μείωση ή εξαφάνιση της ανάγκης για επιβολή ποινών, η μείωση των κρουσμάτων βανδαλισμού στο σχολείο, η μείωση των περιστατικών βίας μέσα και στον περίγυρο του σχολείου, η μεγαλύτερη επιθυμία συμμετοχής των εκπαιδευτικών στις εκπαιδευτικές επισκέψεις και πολυήμερες εκδρομές, η αύξηση των δανειζόμενων βιβλίων από τη σχολική βιβλιοθήκη, κ.ά. Στο αειφόρο σχολείο ταιριάζει η δημοκρατική λειτουργία, από τη διεύθυνση μέχρι μαθητικά συμβούλια. Οι γονείς συμ-

μετέχουν στη σχολική ζωή, υποστηρίζουν με διάφορους τρόπους το σχολείο, χωρίς όμως να παρεμποδίζουν τη λειτουργία του και χωρίς να υποκαθιστούν τα αναγνωρισμένα θεσμικά όργανα της διοίκησης του σχολείου. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει επίσης σημαντικό ρόλο στη ζωή του σχολείου, ωστόσο, ακόμη πιο σημαντική είναι η δημοκρατική λειτουργία του συλλόγου διδασκόντων, οι αποφάσεις του οποίου καθορίζουν ουσιαστικά τη σχολική ζωή. Τα σχολικά κτήρια ιδιαίτερα, είναι πολύ δαπανηρά όσον αφορά τη θέρμανσή τους, διότι κανένα από αυτά δεν κατασκευάστηκε με τις αρχές της οικολογικής δόμησης και της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής. Εκτός της ενέργειας, η κατανάλωση χαρτιού είναι επίσης ιδιαίτερα αυξημένη. Πρόχειρα διαγωνίσματα, τεστ, διαγωνι-

[...] Το Βραβείο Αειφόρου Σχολείου θεσμοθετήθηκε προκειμένου να προβάλλει και να ενισχύσει τις προσπάθειες που γίνονται στα σχολεία, σε πεδία που εμπίπτουν στο ευρύτερο πλαίσιο της εκπαίδευσης για την αειφορία.

σμοί Ιουνίου, μαθητικά τετράδια, τουλάχιστον 25 βιβλία ανά μαθητή κάθε χρονιά (εκτός των φροντιστηριακών), συγκεντρώνουν τεράστια ποσότητα χαρτιού που χρησιμοποιείται σε κάθε σχολείο κάθε χρονιά ενώ μηδαμινό ποσοστό αυτού του χαρτιού καταλήγει στην ανακύκλωση.

Το Αειφόρο Σχολείο αποτελεί το μέλλον του σχολείου συνολικά. Είναι ένα αύταρκες, αυτοκατευθυνόμενο, βαθιά φιλοπεριβαλλοντικό σχολείο το οποίο λειτουργεί δημοκρατικά και που μπορεί να προσφέρει:

- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και πόρων
- Βελτίωση της λειτουργίας του σχολείου
- Βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης μέσω της υιοθέτησης περισσότερο μαθητοκεντρικών διδακτικών μεθόδων και προσεγγίσεων.
- Βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών μέσω της ενδοσχολικής συνεργασίας και επιμόρφωσης.
- Βελτίωση των σχέσεων των μελών της σχολικής κοινότητας
- Βελτίωση των σχέσεων του σχολείου με την τοπική κοινωνία και τους θεσμοθετημένους φορείς της κοινωνίας
- Μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στα σχολεία σχετικά με την μείωση του οικολογικού αποτυπώματος.
- Βελτίωση της λειτουργικότητας των σχολικών κτηρίων μέσω αλληλεπίδρασης με την τοπική κοινωνία και της υιοθέτησης φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών
- Συμβολή των σχολείων στην επίτευξη του μεγάλου εθνικού στόχου, της πράσινης ανάπτυξης
- Δημιουργία ευαισθητοποιημένων, ενημερωμένων, δραστήριων και ενεργών μαθητών.

- Μείωση του οικολογικού αποτυπώματος των σχολείων

Το Βραβείο Αειφόρου Σχολείου θεσμοθετήθηκε από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, προκειμένου να αναγνωρίσει, να προβάλλει και να ενισχύσει τις προσπάθειες που γίνονται στα σχολεία της χώρας, σε διαφορετικά θεματικά πεδία που εμπίπτουν όμως στο ευρύτερο πλαίσιο της αειφορίας ή της εκπαίδευσης για την αειφορία. Θεσμοθετήθηκε επίσης προκειμένου να διαδώσει την καλή πρακτική που παράγεται στα σχολεία της χώρας, όπως επίσης να προβάλλει την εργασία που γίνεται στο πλαίσιο σημαντικών δικτύων Π.Ε., όπως, λ.χ. τα Οικολογικά Σχολεία. Το «Βραβείο Αειφόρου Σχολείου» είναι ένας διαγωνισμός μεταξύ σχολείων με στόχο το συνολικό «πρασίνισμα» του σχολείου. Η αξιολόγηση των επιδόσεων κάθε συμμετέχοντος σχολείου γίνεται με ορι-

σμένα κριτήρια («δείκτες»), με τα οποία η σύγκριση μεταξύ των σχολείων που συμμετέχουν στον διαγωνισμό. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλα τα σχολεία, νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια κάθε τύπου. Τα έπαθλα είναι εκδρομές κατά προτίμηση με περιβαλλοντικό περιεχόμενο και οι χορηγοί είναι η εταιρεία WIND και το Ίδρυμα Μπoδοσάκη.

Από αριστερά: Δημήτρης Καλαϊτζίδης, Πρόεδρος ΣΠΕ, Γιώργος Τσαπρούνης, Διευθυντής Εταιρικών Σχέσεων WIND, Σωτήρης Λαγανόπουλος, Εκπρόσωπος Ιδρύματος Μποδοσάκη, και Γιάννης Μιχαήλ, Πρόεδρος ΕΛΛΕΤ.

Η δήλωση συμμετοχής των σχολείων γίνεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Βραβείου (www.aeiforosxoleio.gr) μέχρι το τέλος Νοεμβρίου. Στη συνέχεια τα σχολεία αναπτύσσουν τις δράσεις τους σε όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με στόχο να ανταποκριθούν σε όσο το δυνατόν περισσότερους δείκτες, και προς το τέλος Μαΐου εισάγουν τα στοιχεία-αποδείξεις των δράσεων στην ιστοσελίδα του Βραβείου.

της Δάφνης Μαυρογεώργου | ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΕΤ

Ξεκινά το 2ο πρόγραμμα LIFE+ της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Τον Σεπτέμβριο 2010 το ΣΦΥΠ ξεκινά επίσημα και το 2ο έργο LIFE+, με τίτλο «Demonstration of the Biodiversity Action Planning approach, to benefit local biodiversity on an Aegean island, Skyros - SKYROS-BIODIVERSITY» συνεχίζοντας και συμβάλλοντας για ακόμη μία φορά στην προστασία του φυσικού πλούτου της Σκύρου.

Το SKYROSBIODIVERSITY έχει διάρκεια 4 χρόνια, χρηματοδοτείται κατά 50% από τον μηχανισμό LIFE+ της Δ/νσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει συνολικό προϋπολογισμό 1.409.055,00. Συντονιστής του έργου είναι ο Δήμος Σκύρου, και εταίροι η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, η ΕΟΕ και το ΕΚΠΑΑ.

Στόχος του έργου είναι η προστασία της βιοποικιλότητας της Σκύρου η οποία πρέπει να **αντιμετωπίσει τις εξής σοβαρές απειλές** σήμερα, κυρίως μέσω εκπόνησης ενός Σχεδίου Δράσης Βιοποικιλότητας (που θα αποτελέσει μοντέλο για άλλα νησιά του Αιγαίου και της Μεσογείου) και 6 Θεματικών Υπο-Σχεδίων (Αγροτοποιομενικό, Υγροτόπων, Σφενδαμίων, Ενδημικών Φυτών, Οικοσυστημάτων Νησιδών, Φιλικού προς τη Βιοποικιλότητα Τουρισμού):

- Φτωχή ενσωμάτωση περιβ/κού σχεδιασμού στο νησί, λόγω χαμηλής ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης-συμμετοχής πολιτών σε θέματα τοπικού σχεδιασμού
- Κατάρρευση του παραδοσιακού μοντέλου χρήσης γης & των εκτεταμένων αγροτοποιομενικών πρακτικών
- Υποβάθμιση του ενδιαίτηματος φωλιάσματος λόγω χωροκατακτητικών ειδών, υπερβόσκησης και επιπτώσεων κλιματικής αλλαγής

Φωτογραφία: Δάφνης Μαυρογεώργου

- Καταστροφή υγροτόπων λόγω κατασκευής στο παρελθόν υποδομών & απόληψης/αποστράγγισης
 - Παρακμή ενδημικών ειδών λόγω υπερβόσκησης
 - Φτωχή - ελλιπής επεξεργασία διατήρησης της φύσης & βιοποικιλότητας στο υφιστάμενο τουριστικό μοντέλο
- Για την εξάλειψη των παραπάνω απειλών θα εφαρμοστούν επίσης οι παρακάτω επιδεικτικές δράσεις:

- Βιώσιμες πρακτικές βοσκής (3200 στρέμματα) συμπεριλαμβάνοντας βοήθεια για τα Σκυριανά άλογα.
- Παραδοσιακή κτηνοτροφική καλλιέργεια και καλλιέργεια παραδοσιακής φάβας σε 20 στρέμματα εγκαταλελειμμένης γης
- 5 νησίδες για την εφαρμογή δράσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων των χωροκατακτητικών ειδών στην орνιθοπανίδα (*Calonectris diomedea*, *Puffinus yelkouan* & *Falco eleonora*): εξάλειψη αρουραίων / τεχνικές ελέγχου γλάρων / τεχνητές φωλιές & θαμνώδη κάλυπτρα

- Αποκατάσταση και δημιουργία υγροβιοτόπων
- Αποκατάσταση συστάδων Σφενδαμίων (περίφραξη & φυτώριο)
- Διατήρηση σπάνιων & ενδημικών φυτών (περίφραξη, απαγόρευση βοσκής, παραδοσιακές αντιδιαβρωτικές αναβαθμίδες)
- Ίδρυση & ανάπτυξη Τοπικής Ομάδας Διατήρησης στην περιοχή εφαρμογής του LIFE+. Εθελοντές στα πλαίσια του Δικτύου BirdLife IBA Caretaker (εκπαίδευση σε διατήρηση, διαχείριση & παρακολούθηση τοπικής βιοποικιλότητας & απειλών)
- Σημαντική καμπάνια κοινωνικής ευαισθητοποίησης (περιβαλλοντική εκπαίδευση, εκδόσεις, κέντρο πληροφόρησης, συνεργασία με τοπικά ΜΜΕ, ειδική έκθεση, παραγωγή ντοκιμαντέρ κ.α.)

της Ειρήνης Γρατσιά | ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (ΣΑΚ)

Μοντέρνο Κίνημα: Καταφέραμε να κηρυχθούν διατηρητέα 2 κτήρια

Δύο καλά νέα ήρθαν από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού. Πρόκειται για την απόφαση να χαρακτηρισθούν διατηρητέα μνημεία η Παλαμαϊκή Σχολή, έργο του αρχιτέκτονα Περικλή Γεωργακόπουλου, στο Μεσολόγγι και η πενταόροφη πολυκατοικία στη συμβολή των οδών Παπαδιαμαντοπούλου, Αιγινήτου και Σισίνου στα Ιλίσσια. Πρόκειται για κτήρια της δεκαετίας του 1930, που κτίστηκαν με τις αρχές του μοντερνισμού. Και στις δύο περιπτώσεις το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς έκανε αγώνα για την προστασία τους. Όσον αφορά την πολυκατοικία που σχεδίασε ο Ξενοφών Αγγελίδης (1877-1970), αρχιτέκτονας της Academia di Belle Arti του Μιλάνου, υπέβαλε το αίτημα να κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο, ενώ για τη σχολή έστειλε επιστολή υπέρ του χαρακτηρισμού και παρέστη μέσω της εκπροσώπου του κ. Ε. Γρατσιά στη συνεδρίαση του Συμβουλίου. Η απόφαση για τον χαρακτηρισμό στην τελευταία περίπτωση ήταν ομόφωνη.

Φωτογραφία: Πάνου Εξαρχόπουλου (πηγή DOCOMOMO)

Άγιος Ιωάννης, Λιγουριό: Ξεκινά το έργο αποκατάστασης

Μετά από πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα ξεκινά το έργο αποκατάστασης του βυζαντινού ναού του Αγίου Ιωάννη στο Λιγουριό Αργολίδας. Στη συνεδρίαση του ΚΑΣ τον Σεπτέμβριο εγκρίθηκε η μελέτη αποκατάστασης που εκπονήθηκε αφιλοκερδώς από τον αρχιτέκτονα κ. Νίκο Χαρκιολάκη. Το έργο χρηματοδοτείται από τον Ίδρυμα Α': Γ. Λεβέντη και από την Ιωάννα Λιάττα και τον επίτιμο πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Ανδρέα Συμεών. Το έργο εκτελείται από την 25η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και θα επιβλέψει το αρχιτεκτονικό γραφείο Σταύρου Μαμαλούκου και κ. Νατάσας Καμπόλη-Μαμαλούκου. Αξιοσημείωτη είναι η συνεργασία του Δήμου Ασκληπείου στην όλη προσπάθεια να ξεκινήσει το αναστηλωτικό έργο.

Φωτογραφία: Ειρήνης Γρατσιά (αρχείο ΣΑΚ)

Μαραθώνας 2500 χρόνια μετά...

Από αριστερά: Οι Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης και Αντώνης Καφετζόπουλος, με τους μουσικούς Γιώργο Μουνδρούλεα, Χάρη Λαμπράκη και Νίκο Ξανθούλη

2500 χρόνια πριν
οι Αθηναίοι
διέψευσαν όλα
τα προγνωστικά
και νίκησαν
στη Μάχη του
Μαραθώνα.

Ετσι και την Κυριακή 12, Σεπτεμβρίου 2010, παρ' όλα τα προγνωστικά για καταιγίδες στο Μαραθώνα, πάνω από 1500 άτομα κάθε ηλικίας, από 2 ως 90 ετών, ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού και του Δήμου Μαραθώνα. Πολλοί ακολούθησαν τις οδηγίες να μην σταθμεύσουν στον Τύμβο (από σεβασμό στο μνημείο) και πήγαν στο σημείο εκκίνησης στην Πλατεία Παραλίας Μαραθώνα, όπου τους υποδέχονταν εθελοντές της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ με ειδικά αναμνηστικά φαναράκια.

Στις 19:30 ξεκίνησε η πομπή με οδηγό την Μαρία Πολύζου – που πρόσφατα αναβίωσε τον άθλο του Φειδιππίδη – να προπορεύεται με τη δική της δάδα.

Το θέαμα ήταν μαγευτικό με το χώρο του Τύμβου ειδικά φωτισμένο από την Κατερίνα Μαργκουδάκη. Το σκηνικό λιτό της Βιργινίας Μασσέλη, με τη σκηνή να σχηματίζεται από καντηλάκια, ως αναφορά στο Μνημείο.

Εκατοντάδες νέοι κάθισαν στο γρασίδι, πιο πίσω οι καρέκλες και μετά οι όρθιοι – όλοι μαζί διαμόρφωσαν ένα μεγάλο κύκλο – προστατευτικό του Τύμβου.

Ο Ηρόδοτος, που συνήθιζε να διαβάζει την ιστορία του στους Αθηναίους – θα ήταν πολύ ευχαριστημένος. Η Λυδία Κονιόρδου, ο Αντώνης Καφετζόπουλος και ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης καθήλωσαν το κοινό, ζωντανεύοντας το κείμενο ο καθένας με το δικό του ιδιαίτερο τρόπο.

Τα μονοπάτια του πολιτισμού

με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη

Από αριστερά: Γιώργος Μουνδρουλέας, Χάρης Λαμπράκης, Αντώνης Καφετζόπουλος, Λυδία Καρρά, Λυδία Κονιόρδου, Μαρία Πολύζου και Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης.

Ο Νίκος Ξανθούλης με τη λύρα του Απόλλωνα και τη σάλπιγγα, ο Γιώργος Μουνδρουλέας με τη φλογέρα του Πανός και τον αυλό, πρόσφεραν την υποβλητική μουσική επένδυση.

Κατά γενική ομολογία η πιο συγκινητική στιγμή ήταν όταν ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης αναφέρθηκε στους πεσόντες Αθηναίους: ο ήρεμος, βηματισμός νέων που κύκλωσαν τον Τύμβο φωνάζοντας ο καθένας ένα από τα 24 διασωθέντα ονόματα των 192 πεσόντων, έδινε την αίσθηση ενός χορού εκτός χρόνου. Τους συνόδευε το «γλυκύ και πράον» νεί του Χάρη Λαμπράκη. Η ομάδα αυτή νέων της Κρατικής Σχολής Χορού επελέγη πρόσφατα ανάμεσα σε 55 χώρες να συμμετάσχει σε σειρά εκδηλώσεων στη Στουτγκάρδη. Τη σύλληψη και καλλιτεχνική επιμέλεια της βραδιάς είχε η Λυδία Καρρά.

Στο τέλος ο κόσμος δεν ήθελε να φύγει, σαν να μην ήθελε να τελειώσει η βραδιά. «Πότε άραγε θα ξαναδούμε τον Τύμβο με τέτοιο φως και τέτοιο ήχο;» αναρωτήθηκαν πολλοί.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής και του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη.

Χορηγοί επικοινωνίας: ΟΙΚΟ, ΣΚΑΙ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Δήμο Μαραθώνος, διαμορφώνουν μια σειρά πολιτιστικών διαδρομών για πεζούς και ποδηλάτες, «ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ», με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη και τη στενή συνεργασία του Φορέα Διαχείρισης Μαραθώνος, ο Πρόεδρος του οποίου κ. Νίκος Αναστασόπουλος υποσχέθηκε στην ΕΛΛΕΤ την πλήρη υποστήριξή του.

της Γεωργίας Κίκου | ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ

Το ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ πέρα από τα σύνορα

Η Γεωργία Κίκου, Υπεύθυνη Προγράμματος ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ, στο συνέδριο "The Best in Heritage".

Το ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ συμμετείχε στο Συνέδριο "The Best in Heritage" -23 με 25 Σεπτεμβρίου, στο Dubrovnik (Κροατία)- παρουσιάζοντας τη Δράση του σε συμμετέχοντες από 29 χώρες.

Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν συνολικά 18 Δράσεις που έχουν βραβευθεί σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο.

Η πρόσκληση του Προγράμματος ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ ήταν αποτέλεσμα της περσινής διάκρισης μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την EUROPA NOSTRA στην Ταορμίνα της Σικελίας, ως καλύτερης Δράσης Ευαισθητοποίησης, Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης στην Ευρώπη.

Η ιστοσελίδα του Αιγαίου κατακτά διεθνές κοινό

Η νέα ιστοσελίδα www.egaio.gr του Προγράμματος ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ μέσα στους 9 μήνες λειτουργίας της (Ιανουάριο του 2010) σημειώνει ιδιαίτερη απήχηση, αποδεικνύοντας για μια ακόμα φορά το γεγονός ότι το ενδιαφέρον των ανθρώπων για την αειφόρο ανάπτυξη των νησιών του Αιγαίου αυξάνεται!

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το ότι περίπου το 25% των επισκεπτών της νέας μας ιστοσελίδας προέρχεται εκτός Ελλάδος (κυρίως από Η.Π.Α, Κίνα, Γαλλία, Ολλανδία, Γερμανία), γεγονός που μας ενθαρρύνει στην προσπάθειά μας να μεταφραστεί το περιεχόμενό της στα Αγγλικά!

Επισκεφτείτε τη νέα ιστοσελίδα του Προγράμματος ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΙΓΑΙΟ.

www.egaio.gr

ΙΛΙΣ-SOS!

Την Κυριακή, 12 Σεπτεμβρίου, επέτειο για τα 2500 χρόνια της μάχης του Μαραθώνα, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού σε συνεργασία με την πρωτοβουλία κατοίκων Μετς, άλλες ΜΚΟ και τοπικούς φορείς βρέθηκε στην Αγ. Φωτεινή για το ξεκίνημα της δράσης «ΙΛΙΣ-SOS!». Η δράση «ΙΛΙΣ-SOS!» περιλαμβάνει 4 βασικές ενέργειες: Κατά τις τρεις πρώτες βασικές ενέργειες καθαρισμού, οι κινήσεις πολιτών και οι ΜΚΟ, υπό τον συντονισμό της Πρωτοβουλίας Κατοίκων Μετς, της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ και του ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, καθαρίζουν τις όχθες του αρχαίου ποταμού που φιλοξενεί, βΔ το Ολυμπίο και ΝΑ το Ναό της Αγροτέρας Αρτέμιδος, ώστε να απομακρυνθούν σκουπίδια, ξερά κλαδιά, συρματοπλέγματα καθώς και αρκετά επιφανειακά μπάζα από την αρχαία κοίτη και από την μαρμάρινη γέφυρα του Όθωνα. Η δράση ολοκληρώνεται στις 31 Οκτωβρίου 2010, ανήμερα του 28ου Κλασσικού Μαραθωνίου, με ξενάγηση - ενημέρωση για τα Παρίσια μνημεία αλλά και την χλωρίδα, την πανίδα, τους υδάτινους πόρους, που θα πραγματοποιηθεί με την σημαντική συμβολή του Γ. Χατζηαντωνίου (ΕΕΠΦ).

Στόχος είναι να αναδειχθεί η φυσική και η ιστορική τοπογραφία μιας σημαντικής περιοχής των Αθηνών, μιας θαμμένης όασης στο επιβαρυνόμενο κέντρο της πόλης, που ενώ διατηρείται, βρίσκεται παραμελημένη και απαξιωμένη.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, η πολιτεία αλλά και οι αρμόδιοι φορείς να αφυπνιστούν από τις δράσεις αυτές και να αναλάβουν τη φροντίδα του χώρου, ώστε να καταστεί ασφαλής, προσβάσιμος, καθαρός και επισκέψιμος. Δεν τιμούν τον πολιτισμό μας εικόνες απαξίωσης του φυσικού και του πολιτιστικού αυτού χώρου, καθώς και εικόνες παράνομων και έκπτωτων δραστηριοτήτων. Θα πρέπει να γεφυρωθεί επιτέλους η προστασία και η ανάδειξη του αστικού πρασίνου και των πολιτιστικών αγαθών που το περιβάλλουν με τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των πολιτών.

Το ΣΦΥΠ θα ήθελε να ευχαριστήσει ιδιαίτερα την εταιρία Π. Παπαδόπουλος ΑΕΒΕ για την ευγενική χορηγία εξοπλισμού καθαρισμού καθώς και τον ανώνυμο χορηγό από την Καλλιθέα!

Δάφνη Μαυρογεώργου, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων ΕΜΕΤ
Ιωσήφ Ευφραιμίδης, Αρχιτέκτων, Μέλος ΣΑΚ

Συμμετέχοντες στη δράση.

Πηγή Bing Maps

Στις δράσεις συμμετέχουν: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΜΕΤΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού, Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ), ΜΟΝΥΜΕΝΤΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, WWF Ελλάς, ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΘΑΡΗ, ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, SARCHA, Συντονιστική Φιλοπάππου, ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ, ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ, ΑΡΔΗΤΤΟΣ

της Λυδίας Καρρά | ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΣΕΠΙ)

Κεραμεικός: 'Ωρα Μηδέν

Κεραμεικός, *Ωρα Μηδέν*. Μια ιστορική γειτονιά στην καρδιά της Αθήνας, με μνημεία διεθνούς ενδιαφέροντος, με αξιόλογα αρχοντικά και από δίπλα ταπεινά αλλά γοητευτικά κτίσματα, ξεχασμένες αυλές σε πλήρη εγκατάλειψη εδώ και χρόνια. Παρ' όλες τις κατά καιρούς δημόσιες τυμπανοκρουσίες, το ενδιαφέρον της πολιτείας μένει σε μελέτες και καλές προθέσεις. Καλπάζει η εγκληματικότητα, η πορνεία επεκτείνεται ανοιχτά σε γειτονικά σπίτια και έχει καταλάβει δρόμους ολόκληρους, και οι ναρκομανείς παρέες-παρέες, ή ξαπλωμένοι να αγκομαχάνε αναζητώντας νέα δόση.

Αυτά διαπίστωσα ιδίοις όμμασι, όταν ανταποκρινόμενη σε ιντερνετική πρόσκληση για φύτευση ελεύθερων χώρων, βρέθηκα ένα Σάββατο πρωί στον Κεραμεικό. Προώθησα την πρόσκληση σε πολλούς φίλους του περιβαλλοντικού κινήματος, αλλά δεν είδα κανέναν άλλον εκεί.

Ο φίλος που με συνόδευσε τρόμαξε βλέποντας τους ναρκομανείς. «Δεν σ' αφήνω εδώ» είπε, «είναι επικίνδυνα». Φθάνοντας στον πρώτο ελεύθερο χώρο ένοιωσα ανακούφιση. Κόσμος πολύς, όλοι εθελοντές κάθε ηλικίας, κυρίως κάτοικοι. Τα παιδιά ενθουσιασμένα έσκαβαν, έριχναν χώμα, τοποθετούσαν με λίγη βοήθεια τα μικρά δενδράκια (προσφορά της εταιρείας ΟΙΚΟΣΤΕΓΕΣ). Φύτευαν, όχι τυχαία αλλά σε σχέδιο του διακεκριμένου νέου αρχιτέκτονα τοπίου Θωμά Δοξιάδη που προσέφερε κι αυτός τη δουλειά του.

Όλες οι ηλικίες συμμετέχουν.

Οι πρωτεργάτες είχαν φροντίσει να κινητοποιήσουν όλους τους κατοίκους της πολυπολιτισμικής γειτονιάς, κάθε καρυδιάς καρύδι. Είχε προηγηθεί άδειασμα των επί δεκαετίες συσσωρευμένων μπάζων σε φορτηγά. Ετοιμασία με χώμα ως και υποδομή για αυτόματο πότισμα, μοιρασιά συγκεκριμένων ευθυνών σε γείτονες, επίβλεψη, καθαρισμός, πότισμα κλπ. Έως το μεσημέρι είχαν διαμορφωθεί τρεις μικροί κήποι. Ο ένας πιο ωραίος από τον άλλο. Ακολούθησε κέρασμα, κι αυτό προσφορά από τα γύρω σπίτια. Τι ρεβύθια ήταν αυτά!

Όταν έφυγα το κέρασμα συνεχιζόταν. Η χαρά ήταν διάχυτη. Μετείχαν όλοι.

Έμαθα ότι τα σχέδια των κατοίκων δεν σταματούν εδώ. Έχουν όραμα για τη γειτονιά τους, πώς να πετύχουν αναβάθμιση στην ασφάλεια, στην καθαριότητα, στον πολιτισμό.

Εδώ, ιδιώτες έχουν κάνει τα πρώτα βήματα με τις πρώτες γκαλερί, κλπ. Το κλειδί βέβαια είναι η κατοικία. Ομολογώ πως θαύμασα τις λίγες νέες οικογένειες με μικρά παιδιά.

Είπαμε, «θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία».... Ναι, τόλμη. Όλα αυτά που σε άλλες χώρες, σκέφθηκα, προσφέρονται από το κράτος, εδώ...

Μέσα στη ζοφερή κατάσταση που βιώνει η χώρα μας, την απαισιοδοξία που εκφράζει τόσο κόσμος, τίποτα δεν μου έδωσε τόση αίσθηση αισιοδοξίας όσο η προσφορά των κατοίκων του Κεραμεικού στη γειτονιά τους. Μακριά από τη δημοσιότητα, προσπαθούν να πάρουν την τύχη της γειτονιάς στα χέρια τους. Με σκληρή δουλειά, οργάνωση, συλλογικότητα, αποφασιστικότητα και το απαραίτητο χιούμορ.

Η προσπάθειά τους αφορά όλους τους Αθηναίους, και όχι μόνον.

της Δανάης-Μαρίας Αράπη | ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διεθνής περιβαλλοντική διακυβέρνηση: Ουτοπία ή αναγκαιότητα;

Σε παγκόσμιο επίπεδο επικρατεί «διεθνής αναρχία», λόγω έλλειψης μιας κυβέρνησης ή κάποιας διακρατικής εξουσίας και τα ανεξάρτητα κράτη δεν υποτάσσονται σε μια οικουμενική κυβέρνηση. Ωστόσο, έχουν πλέον προκύψει ζητήματα που χρίζουν διακρατικής συνεργασίας και απαγκίστρωσης από εθνικές διαφορές και κομματικές συγκρούσεις, όπως η διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων, καθώς και η ύπαρξη μιας διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης.

Στον τομέα αυτό έχουν αρχίσει αξιόλογες προσπάθειες διακρατικοί οργανισμοί αλλά και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως ο ΠΟΕ (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου), η Παγκόσμια Τράπεζα, ο ΟΗΕ με στοχευμένα προγράμματα όπως το UNEP (United Nations Environmental Programme), το UNDP (United Nations Development Programme) και το ΕΕΒ (Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος).

Οι συνέπειες της υποβάθμισης του περιβάλλοντος συχνά είναι διασυννοριακές και πρέπει να υπάρξει ουσιαστική κινητοποίηση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, στην πράξη αποδεικνύεται ότι τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Για παράδειγμα, οι χώρες του Τρίτου Κόσμου και οι αναπτυσσόμενες χώρες θέτουν ως αρχική προτεραιότητά τους την ικανοποίηση βασικών αναγκών, όπως πρόσβαση σε νερό, τροφή, αντιμετώπιση του υποσιτισμού, ασθένειες και επιδημίες. Βάσει

στοιχείων της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο μισός περίπου πληθυσμός του πλανήτη ζει σήμερα με λιγότερα από 2 ευρώ την ημέρα. Επομένως, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η ιδέα μιας διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, θα πρέπει τα έθνη – κράτη να έχουν ήδη καλύψει τις ανάγκες επιβίωσης των πολιτών τους.

Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση θα πρέπει να έχει ως αφετηρία το εθνικό επίπεδο με προσαρμογή στις εκάστοτε εθνικές ανάγκες και πολιτικές. Το αμέσως επόμενο βήμα είναι η συνεργασία μεταξύ των κρατών για καθορισμό κοινών στόχων και θέσπιση διεθνών κανόνων προαγωγής της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η ενσάρκωση των φιλοδοξιών μιας διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, προϋποθέτει τη στήριξη και εξέλιξη του υπάρχοντος σχετικού νομικού πλαισίου. Ωστόσο, δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο να συνάπτονται συμφωνίες και συνθήκες, που ενώ περιέχουν πολύ αισιόδοξες αξιώσεις, δεν προβλέπουν ουσιαστικά εργαλεία για την υλοποίηση αυτών.

Επιπλέον προκύπτει αδυναμία διεθνών

κυβερνητικών πρακτικών, λόγω της ποικιλομορφίας των κρατών και περιοχών, αλλά κυρίως εξαιτίας της διαφοράς πλούτου μεταξύ Βορρά και Νότου, που εξ' ορισμού διαχωρίζει τις περιβαλλοντικές προτεραιότητες σε πρωτεύουσες και δευτερεύουσες.

Τα παραπάνω δεν αναιρούν κάποια επιτεύγματα. Πιο συγκεκριμένα, τα τελευταία 40 χρόνια υπάρχει παγκόσμια ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και μέτρα που λαμβάνονται από τις εθνικές κυβερνήσεις. Επίσης, ενώ η ποικιλομορφία του διεθνούς συστήματος αποδυναμώνει το όραμα μιας παγκόσμιας περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, η ίδια η ποικιλομορφία και επιστημονική διαφορετικότητα συνέβαλλαν στη θεμελίωση ενός ισχυρού διεθνούς περιβαλλοντικού δικαίου, πλαισιώνοντας διεθνείς συμφωνίες, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα το Πρωτόκολλο του Κιότο. Ακόμη, πρωταρχικός είναι ο ρόλος το UNEP που έχει στηρίξει πάνω από 100 χώρες να υιοθετήσουν και να αναπτύξουν περιβαλλοντική νομοθεσία.

Είναι λοιπόν αναγκαία η περαιτέρω συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την προώθηση, συνέχιση και εξέλιξη της ιδέας της διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, με την ενεργή συμμετοχή των περιβαλλοντικών Μ.Κ.Ο., διότι μόνο τότε η αναγκαιότητα αυτή θα πάψει να είναι μια ουτοπία.

Εξορμήσεις της ΕΛΛΕΤ

Το 2010 Μέλη και Φίλοι της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού είχαν την ιδιαίτερη χαρά να επισκεφθούν δύο σημαντικά μέρη στην καθ' ημάς Ανατολή:

- Περίπου 80 άτομα επισκεφθήκαμε την Καππαδοκία –όπου κατά παράδοση εδώ και αρκετά χρόνια ακολουθούμε τα βήματα του Πατριάρχη στον «αγιότοπο» όπως τον ονομάζει– και περιδιαβήκαμε με περισσή ευλάβεια τη γενέθλια γη πολλών συμπατριωτών μας.
- Τον Σεπτέμβριο η Ιορδανία μας εξέπληξε επισκεπτόμενοι χώρους όπου διατηρείται το πέρασμα της ελληνιστικής και ρωμαϊκής κυριαρχίας με αποκορύφωμα τη Γέρασα και τη χώρα των Ναβαταίων στην Πέτρα.

Μέλη και Φίλοι της ΕΛΛΕΤ στην Πέτρα, στο Θησαυροφυλάκιο.

Η Γέρασα, μοναδικό αντιπροσωπευτικό δείγμα του ρωμαϊκού πολιτισμού, σώζεται σχεδόν αυτούσια, με τους ρωμαϊκούς δρόμους, τις κολώνες, θέατρα, ναούς, το φόρουμ, την ασίδα θριάμβου του Αδριανού κ.λπ. Η Πέτρα, πρωτεύουσα των Ναβαταίων, ήταν πέρασμα του δρόμου του μεταξιού μέχρι την

Μέλη και Φίλοι της ΕΛΛΕΤ μπροστά στην Κόκκινη Εκκλησία – μνημείο του δού αιώνα

ίδρυση της Παλμύρας, οπότε και παρήκμασε. Οι δύο εξορμήσεις αποτέλεσαν ξεχωριστή εμπειρία για τα μέλη και τους φίλους της ΕΛΛΕΤ που αναμένουν με ανυπομονησία το επόμενο πρόγραμμα του 2011.

Επίσκεψη στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Στις 20-09-2010 πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού –παράρτημα Θεσσαλονίκης επίσκεψη στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού. Μέλη και φίλοι παρακολούθησαν την ξενάγηση στην περιοδική έκθεση:

«Όψεις Αρμενικής Τέχνης»

Συλλογή Καλφαγιάν

Η ξενάγηση διοργανώθηκε από το Μουσείο ειδικά για την ΕΛΛΕΤ και η παρουσίαση των εκθεμάτων έγινε από τους επιμελητές της έκθεσης κ. Σταμάτιο Χονδρογιάννη και κ. Κατερίνα Μπιλιούρη.

Η μακραίωνη συνύπαρξη Ελλήνων και Αρμενίων στην Μ. Ασία και η κοινή ιστορία των δυο λαών, υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους λόγους που οδήγησαν στην πραγματοποίηση αυτής της έκθεσης. Η συλλογή που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο κοινό, εστίαζε στην αρμενική τέχνη από τα τέλη του 16ου μέχρι τον 19ο αιώνα και περιλάμβανε αντικείμενα εξαιρετικής σημασίας τόσο λόγω της σπανιότητάς τους, όσο και της ιστορικής περιόδου στην οποία ανήκαν.

Η πρωτοβουλία αυτή της ΕΛΛΕΤ – παραρτήματος Θεσσαλονίκης έγινε με ενθουσιασμό αποδεκτή από τα μέλη και τους φίλους μας που

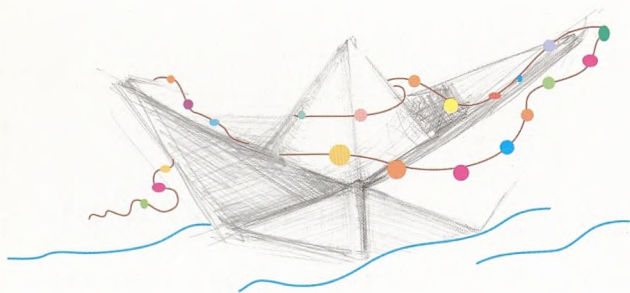
ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα και διατύπωσαν την επιθυμία να υπάρξει συνέχεια με επισκέψεις και σε άλλα μουσεία της πόλης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τα Μέλη Διοικούσας Επιτροπής
Παραρτήματος που εξελέγησαν
για το έτος 2010-2011 είναι:

Πρόεδρος: Αντωνία Βουλγαράκη
Αντιπρόεδρος: Βασίλης Κονιόρδος
Γραμματέας: Άννα Σαραϊδάρη
Ταμίας: Μαρία Δαλκαφούκη
Μέλη: Αναστάσιος Ζουμπούλης,
Βάιος Γανίτης, Χρήστος Αποστολίδης

Εορταγορά 2011

Η καθιερωμένη πλέον, «πράσινη» Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού που τόσο αγαπήθηκε από μέλη και φίλους, θα πραγματοποιηθεί φέτος την Παρασκευή 3, Σάββατο 4 και Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2010, στο κτίριο της οδού Τριπόδων 28, στην Πλάκα.

Σας καλούμε και πάλι να έρθετε να διαλέξουμε μαζί τα Χριστουγεννιάτικα δώρα μας: χειροποίητα στολίδια και διακοσμητικά, παραδοσιακά σπιτικά γλυκίσματα και τρόφιμα, βιολογικά προϊόντα από όλη την Ελλάδα, οικολογικά παιχνίδια, μεταξωτά, είδη ένδυσης για μικρούς και μεγάλους, χειροποίητα μοντέρνα κοσμήματα, είναι μόνο μερικά από τα εκατοντάδες είδη της φετινής εορταγοράς, όλα φτιαγμένα με μεράκι, σε οικολογικές συσκευασίες και προσιτές τιμές. Και όπως κάθε χρόνο, στο «Μικρό Μοναστηράκι», θα μπορεί κανείς να βρει μικρές και μεγάλες εκπλήξεις...

Κι ακόμα, θα υπάρχει και φέτος μια γωνιά για να μοιραστείτε λιχουδιές με τους φίλους σας σε μια όμορφη, παραδοσιακή, χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα.

Σας περιμένουμε!

ΠΡΟΣΩΠΑ

Λεωνίδα Οικονομάκης

Γεννήθηκε το 1982 στο Ηράκλειο Κρήτης. Είναι απόφοιτος του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς (2005) και κάτοχος MA in International Development από το Institute for Development Policy and Management του University of Manchester (2006). Έχει διατελέσει επιστημονικός συνεργ-

γάτης του Middle East Technical University (Ankara, Turkey) αλλά και του Εργαστηρίου Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Πρόγραμμα Εναλλακτική Τοπική Ανάπτυξη, με ερευνητικό αντικείμενο την Εναλλακτική Ανάπτυξη τριών Δήμων της Κρήτης). Εργάζεται στο Πρόγραμμα "Αειφόρο Αιγαίο" από τον Αύγουστο του 2010 ως Υπεύθυνος Δικτύου του Προγράμματος.

Φράνσις Παυλίδη

Η Φράνσις γεννήθηκε στην Αθήνα το 1983 και έχει ελληνοβρετανική καταγωγή. Πραγματοποίησε τις σπουδές της στο University of Leeds στην Μ. Βρετανία, με γνωστικό αντικείμενο την Περιβαλλοντική Επιστήμη. Στη συνέχεια εκπαιδεύτηκε σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στο ίδιο πανεπιστήμιο, στην Αειφόρο Διαχείριση απορριμμάτων. Η διαχείριση του αμάντου καθώς και οι νέες επιστημονικές αντιλήψεις στη διαχείριση αποβλήτων της Μ. Βρετανίας, ήταν τα θέματα των διατριβών της σε μεταπτυχιακό και πτυχιακό επίπεδο αντίστοιχα.

Κατά το παρελθόν, έχει εργαστεί στον τομέα του περιβάλλοντος σε εταιρείες διαχείρισης απορριμμάτων του ιδιωτικού τομέα, με κύρια απασχόληση την έκδοση αδειών καθώς και την εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης ISO. Επίσης έχει συνδράμει εθελοντικά στη δράση Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και έχει διατελέσει επί σειρά ετών Βαθμοφόρος του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων, υπηρετώντας σε θέσεις ευθύνης. Σήμερα εργάζεται στο Εργαστήριο Οικολογίας & Προστασίας Περιβάλλοντος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η τριβή της με την ελληνική ύπαιθρο και το περιβάλλον οδήγησαν τα βήματα της στην Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού όπου προσφέρει εθελοντικά μέσα από το Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος.

Ο ΜΕΣΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΙΑΒΑΖΕΙ 2,3 ΒΙΒΛΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

Δεν υπάρχει μέσος άνθρωπος.
Υπάρχουν ξεχωριστοί άνθρωποι,
με ξεχωριστές ανάγκες.
Γι' αυτό σχεδιάζουμε τα πάντα
γύρω από εσάς.

www.ote.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Σωματείο μη κερδοσκοπικό
Τριπόδων 28, Πλάκα, 105 58 Αθήνα
Κωδικός 2755
Τ: 210 3225245, 210 3226693
F: 210 3225240
E: elet@ellinikietairia.gr
www.ellet.gr

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εκδότης: Γιάννης Μιχαήλ, Πρόεδρος
Συντακτική Επιτροπή: Λυδία Καρρά, Γεράσιμος Αράπης, Γιάννης Παλαιοκρασσάς
Διόρθωση κειμένων: Ηλίας Νέλλας

